

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj X.

v Ljubljani 19. svečana 1857.

List 8.

Pesem od pekla.

Za pust.

(Prosto poslovenjena.)

Doli doli spust' oči
Do pekla strašne peči;
Ni več upa, ni pokore,
Duša 'z brezna več ne more.
Več terpljenje ne neha:
„Zmiraj, zmiraj — večni čas!“
Ura uri gorgotá.

Zmiraj v temi prestrašni
Jokat', škripati z zobni,
Zmiraj ječat' in terpeti.
Upanja nikol' ne imeti;
O kraj groze in strahú!
„Zmiraj, zmiraj — večni čas!“
Ze ta misel je pekel.

„Koliko pač ura je?“
Zdiha duša dolgo že.
„Ura tukaj več ne bje!“
Duša druga ji zavpije;
In besede strašni glas:
„Zmiraj, zmiraj — večni čas!“
Prekobni peklenski kras. *)

Delaj, delaj, o kristjan!
Še ti sveti gnade dan;
V večnosti nezmerni noči
Milost' najti ne bo moči:
„Čas pretekel za vselej“,
„Zmiraj, zmiraj — večni čas!“
To je glas tam vekomej. J. K.

Iz Indije.

(Konec.)

K temu pristavimo še nekatere verstice iz pisma do častite ljubljanske uršulinske gospé Matere, ktere kažejo, kako na pravim mestu bi bil tukaj mil darček iz kake usmiljene roke, zlasti dobrotnih ženskih, ki so sicer do svojiga spola vse mehkočutne in polne usmiljenja. Rečeno je med drugim: Ker zamorem dans le ob kratkim pisati, dovolite mi, de precej še z drugo prošnjo začnem. Iz priloženih listov bote vidili, kakó de pri nas skorej vsiga pogrešamo, kar je k življenju potrebno, zlasti pa je obstréšje za todne domačinske otroke prav močno potrebno. Pa tudi čez naše poslopje se vedno toži, de bi se zdaj in zdaj ne porderlo, in de je na nar bolj nezdravim kraji cele okrajine postavljeno. To tudi take starše, ki bi zamogli kaj plačevati, odvračuje, de svojih otrok v šolo ne pošiljajo, in zavoljo tega se moramo neprenehama z naj silnišim pomanjkanjem vojskovati, in si ne moremo tudi naj potrebnih in naj bolj priprostitih reči napraviti. Zlasti kar tiče obertnije, kterih todni rojaki ne znajo, in bi si jih mogli v Kalkuti naročiti, n. pr. spodobne oljnate svetilnice, reči za pisanje itd., takim rečem se moramo že naprej odpovedati. Pomanjkanje že človek rad terpi, ali zmesnjava, ktero pomanjkanje v mnozih rečeh seboj prinaša, je vse sploh močno škodljiva. Začela sim tedaj misliti na Vašo veliko ljubezen in priserčno dobroto, ter na usmiljeno vdeležje, ki ste ga do našiga sklepa razodevali, in mislila sim si, in častita naša prednica tudi tako misli, gotovo hote nam kaj milovšine poslati, kar se le more, in morebiti tudi pri družih dobroserčnih ljudéh za nas kaj sprosili. To je zares od mene

debela nepriljudnost, de toliko prosim; ali moje zaupanje do Vaše dobrotljivosti in do Vaše gorečnosti za našo sveto reč je v resnici tako veliko, de se zanesem in mislim, gotovo mi naše prošnje ne bote za zlo vzeli, ter storili, kar zamorete, sej smo tudi z malim zadovoljne in s priserčno hvaleznostjo sprejmemo. Nam vse prav pride, veliko in malo, nam je treba veliko, treba nam je pa tudi maliga — silno potreba za vsakdanje potrebe. Vse tedaj položim v Vaše materno srece, tudi černe, nage otročice, ki po ulicah gomazé, in za ktere strehe išemo, de bi jih zamogle Gospodu Jezusu Kristusu pridobiti. Ravno to je tudi upanje tukajšniga misijona, ker za odrasene je upanje skorej zgubljeno. Misijonarje, kteri se z gorečnostjo prizadevajo, jih k spoznanju pripraviti, ljudje le zasmehujejo.

Jozefa Lorence s. r.

Ljuba Danica!

Ker prelepi Mariini perimek „Zgodnja Danica“ na čelu nosiš, ti je gotovo ljubo, kadar le moreš svojim bravecam kaj od Kraljice nebes in zemlje povedati. Tudi mi je že tako znano, de ti je česenje Marije Device posebno pri sercu, in de njeno slavo s serčnim veseljem razglasuješ. — Ni še dolgo, kar si veliko resnico izustila, de dobrih Mariinih bukev ni nikoli od več in jih ne bo.

Glej! že dans ti hočem tudi jest od nekih novih bukev povedati, ki so pred nekoliko dnevi beli dan zagledale in so že pripravljene na pot po celi ljubi slovenski zemlji. Spisala sta jih tebi dobro znana, za te, kakor za Marijno počesenje vneta duhovna pastirja tvoje škofije, torej nedvomim, de boš svojim častitim bravecam, ktere, kadar le moreš, k česenju Marije Device spodbudaš, kratko pretresovanje omenjenih bukev, ki ti ga tukaj pridenem, s serčnim veseljem oznanila.

De pa ne boš mislila, de v pohvali presilujem, bi mi bilo prav ljubo, de bi tudi sama, ako boš kdaj utegnula, imenovane bukke v roke vzela, se rečeniga prepričala, in če boš moja pohvalo poterdila, tudi sama kako besedico v priporočnje pristavila *) ne zavolj blagiga založnika, kteri

*) Popolnoma edinih misel z gospod pisavcem, samo se pristavimo, kar je sleherni sam lahko zapazil. Odkar je namreč neomadežano Marijno spočetje za versko resnico razglašeno, se tudi po Slovenskim to česenje še prav posebno povzdiguje, desiravno so Slovenci imeli že od nekaj tako priserčno česenje do Matere Gospodove, kakor morde malokteri narod. To obnovljeno gorečnost priča ne le samo čezdalje bolj razširjana smarnična pobožnost, ampak tudi prelepe bukke v Marijno čast, ki takorekoč neprenehama na svitlo prihajajo, vsake v novi podobi, in ene priserčniši od drugih, tako de se že iz tega vidi, de Marijna slava je brez konca in kraja. Kar tiče rabo teh bukev, se to le misel razodenena: Vecidel po Slovenskim se mende po roženkrancu lavretanske litanije molijo; ako se k temu, kjer zna kdo brati, se vselej po molitvi ena razlaganih skrivnost iz teh bukev prebere, bodo bukke v ne predolgim času prebrane in vsi hišni bodo lavretanske litanije s tem bolje razumeli.

Vredništvo.

*) „Kras“ v Slovenskim pomeni pust, divji kraj, kar več lastnih imen priča, — tedaj ravno nasproti temu, kar v Hirskeim, kise je že močno v slovenske spise vsnovalo, desiravno je ljudstvu neznano. Tudi besede hrast, hrasta ali krasta id., imajo mende od todi svoj izvirek. Vred.

jih je po moji misli premalo natisnil, ampak edino le v dušni prid svojih bravcev in v čast nebeske Kraljice. Tega te prosi

Tvoj

zvesti prijatelj

— an.

V Ljubljani 13. svečana 1857.

Pretoresanje bukev: „Lavretanske Litanije“ imenovanih.

O de bi mogel jest doživeti,

De bi Marijo vse srca ljubile!

S temi znanimi besedami sv. Alfonza Ligvorjana, kateri se Mariiniga otroka imenuje, sta duhovna pastirja bukve pisati začela, ktere ravno pred seboj imam. Že vvodne besede so očitno znamenje, kam mérita; še bolj pa nam svoji za Mariino čast vneti serci razodevata pisavca s posvečenjem svojih bukev, kteriga koj na VI. in VII. strani berem. De bo tedaj vsaki bravec Zgodnje Danice, preden bo imenovane bukke kupil, vedil, kaj bo kupil in v kakšnim duhu so pisane, hočem nekaj iz njuniga posvečenja od besede do besede navesti.

Potem, ko sta pisavca povedala, de je že od nekdaj navada, bukke komu posvetiti, sta pristavila, de so nar svetejši možje, n. p., sv. Bernard, sv. Alfonz in drugi, svoje, Marii v čast spisane bukke, Kraljici nebes in zemlje posvečevali. Svoje človeške slabosti si svesta dalje tako le pišeta:

O kako bi se torej midva zamogla upati, kaj enačiga storiti, ker se komaj smeja prederzniti, tvoja nar zadnja in nar slabši služabnika imenovati se? Vender pri vsim tem posvetiva té bukke v Tvojo čast; zakaj Ti veš, de sva se le zavolj Tebe tega dela lotila. Sama si prerokovala: „de Te bodo srečno imenovali vsi narodi“. Hotla sva s temi bukvami kolikor toliko k spolnovanju tega prerokovanja pripomoči; namreč: de bi se braveci čedalje bolj prepričali od Tvoje neizrekljive časti in slave, kakor tudi od Tvoje nezmerne ljubezni do nas revnih ljudi, de bi se potem število Tvojih služabnikov in tudi Tvoje veselje zmiraj bolj množilo, ker boš tako prilžnost dobila, čedalje več gnad zadobiti človeškim otrokam. Zraven tega sva pa tudi pri tem delu nekoliko lastniga dobička iskala, kar nama boš milostljivo odpustila, ker sva namreč dobro vedila, de vse dobro poplačaš, kar se iz ljubezni do Tebe in v Tvojo čast stori, in ker imaš clo do nar večih grešnikov usmiljeno serce, sva upala, s tem malim delam Tvoje materno serce ganiti in nagniti, de bi se usmiliła najne revšine ter naji vzela v svoje varstvo in rešila vsih nevarnost duše in telesa. Sprejmi torej, o preblazena Mati Zveličarjeva in Kraljica nebes in zemlje! milostljivo to delo nevrednih grešnikov, in nikar ji v tem sladkim upanju, ki ga na Tvojo pomoč stavita, osramotenih ne pusti! Blagoslovi in varuj nji in té bukke, ktere sta v vsi ponižnosti v Tvojiga imena čast posvetila. Zadobi po svoji mogočni priprošnji, de bodo vsi, ki jih bodo brali, k pravi pobožnosti in ljubezni do Tebe vneti, de bomo mi, Tvoji otroci, vsi skupej spoznali in občutili, kako neizrečeno nas je Bog ljubil, ker je Tebe, Mater svojiga Sinu, nam vsim v pravo Mater odločil. Te milosti Te prosita, o preblazena in častitljiva Božja in naša Mati, Tvoja nevredna sina, pisavcar. Enaki duh, kot v posvečenju, tudi po vsih premišljevanjih vlada in tisto ponižno, vdano, otročje obnašanja in zaupanje v Marijo dije, od kteriga zamoremo le kaj izvrstniga pričakovati.

Imel bi zdaj govoriti od obširniga, nar lepših naukov polniga zapopadka imenovanih bukev; pa ker sim njih ime že povedal, je ob enim tudi že njih zapopadek bravcam znan; saj mende ni nobene katoliške hiše in družine na Slovenskim, kteri bi bile Lavretanske litanije še neznane ali bi jih gostokrat ne molila. —

Lavretanske Litanije je mati katoliška cerkev zložila Marii v čast, nam pa v dušni prid; to se že iz tega razvidi, ker to molitev „Litanije“ imenuje, kar po našim jeziku

„ponižne prošnje“ pomeni. In ali ni velika čast za Marijo, de jo je Bog tako visoko povzdignil, de se mi s ponižnimi prošnjami smemo k nji obračati? — Ni li pa tudi po Jezusovih besedah: „Kdor prosi, prejme“ k našimu pridju, kadar se s svojimi ponižnimi prošnjami k nji obernemo? Mariine litanije se Lavretanske imenujejo od tiste čudapolne Mariine hišice, v kateri je v Nazaretu z Jezusom prebivala in je potem od angelov prenešena bila naj prvo l. 1291 blizo Reke takraj Jadranskiga morja, potem čez 3 leta 7 mescov čez Jadransko morje v neki gojzd bogate in pobožne gospé, „Lavrete“ po imenu, blizo mesta Rekanati. Častitim bravcam je „Danica“ že marsikaj od te čudapolne dogodbe in od imenitne božje poti na Laškim, zdaj „Loretto“ imenovane, povedala, zatoorej mislim, de mi ni treba od tega obširniše govoriti; hotel sim le povedati, de se vse, kar koli nam je od Lavretanske Marijne hišice znaniga, ravno v imenovanih bukvah obširno in mično pripoveduje.

So pa tudi Lavretanske litanije v Mariino čast in nam v dušni prid kaj umetno in z globokim premislikam sestavljene. Kar le zamore človeški jezik od Marije povedati, v Lavretanskih litanijah najdemo. — Začnejo se, kakor vsake litanije, z milimi prošnjami do trojedniga Boga, de se naj usmili nas revnih grešnikov v té dolini solz. S tem se daje na znanje, de nam le vsigamogočni Bog zamore pomagati, de le od Njega pomoči pričakujemo. De bi nas pa Bog toliko raji uslišal, se dalje k Marii zatečemo, ter jo prosimo, de bi z našimi prošnjami ona svoje priprošnje sklenila; in de bi Marija to storila, nam mati katoliška cerkev v teh litanijah pokaže pot, po kterim se naj ji tako prikupimo, de nam ne bo mogla naših prošinj odvreci, in sicer tako, de našteva: prvič prelepe Marijne čednosti, ter jo imenuje: prečisto, brez madeža, nedolžno, presveto, ljubeznjivo itd., drugič veliko čast, k kateri jo je Bog zavolj njenih čednost povzdignil, de je Mati Božja, Mati Kristusova, začetik našiga veselja, vrata nebeske, zgodnja danica itd., in tretjič moč, ktero je Bog Marii zročil, de je zdravje bolnikov, pribežališe grešnikov, pomoč kristjanov, kraljica vsih angelov in svetnikov itd. postavljena. — Kaj zamore tedaj Marii bolj všeč in nam koristnejši biti, kakor če njene prelepe čednosti premišljujemo, se jih posnemati učimo? Kaj je bolj tolažljivo za nas, kakor zvediti, koliko plačilo čaka zvestiga hlapca in zveste dekle Gospodove? — In kaj je nam revnim in slabotnim bolj potrebno, kakor mogočno priprošnico imeti pred sedežem milosti Božje? Torej je „Zgodnja Danica“ pač prav imela, ko je unidan rekla, de Mariinih bukev ne bomo nikoli odveč imeli. — V Lavretanskih litanijah je pa veliko perimkov Marii danih le v podobah, ki so prostimu ljudstvu nerazumljive: bilo je tedaj silno potreba, mu jih razlagati, zakaj serčno in s celim premislikam se da molitev le takrat moliti, kadar se dobro umé. In ravno takih bukev smo v slovenskim jeziku do zdaj pogrešali. Pisavca sta tedaj silni potrebi zadostila; rečem zadostila, ker cele litanije tako umevno razlagata in v tako gladkim in poljudnim jeziku pišeta, de ji zamore sleherni nekoliko podučeni kristjan umeti.

Dalje so imenovane bukke tudi kakor nalaš ravno zdaj na svitlo prišle, ker se skorej po vsim Slovenskim že lepe priprave delajo za prihodnji mesec veliki traven ali za šmar-nice. Za to priserčno pobožnost so pa Lavretanske litanije, naj se molijo ali pojejo, posebno pa ako se premišlujejo, prav pripravne, omenjene bukke pa kakor vstvarjene, tako za šmar-nice posameznih ljudi, kakor tudi za splošne v cerkvi; torej jim je tudi pridjano podučenje, kaj so šmar-nice, kdaj in kako so se začele, kako se razširjajo, kaj je njih namen, kako se obhajajo in kako naj se te bukke pri njih rabijo.

Ker ravno od šmar-nic govorim, tukaj še pristavim veselo novico, ktero sim iz verjetnih ust slisal. Naš pre-

milostljivi škof so lansko leto z Dunaja, kjer so mesca velikiga travna bivali, domu pridši veliko lepiga in spodbudljiviga slišali od šmarnic, ki so se v Ljubljani in tudi v veliko krajih naše škofije obhajale, torej so sklenili, jih po celi škofiji priporočiti. Že so Ljubljanski fajmoštri naprošeni, se med seboj posvetovati, kako bi se dale šmarnice v večji počeseenje Matere Božje in v nar obilniši korist vernih kristjanov napraviti, de potem svoje misli visokočast. škofijstvu v poterjenje razodenejo.

Kaj vseh in priložne bodo tudi te bukve posebno tudi duhovnim pastirjem, kateri bodo v njih toliko pripravne tvarine za odgovore o Mariinih praznikih dobili, kakor skorej nikjer drugod ne. Za vsakdanjo rabo so jim tudi navadne jutranje, večerne, mašne, spovedne, obhajilne molitve itd. pridjane.

Poslednjič še omenim gospod pisavcov. Imeni „J. Kercon in J. Volčič“ ste tako po škofiji znani, de ste nar boljši priporočilo njunih bukev.

De je tudi tiskar in založnik J. R. Milic svojo dolžnost spolnil, kakor se Mariinim bukvam, katerim je lepa, v jeklo vrezana podoba Kraljice nebes in zemlje pridjana, spodobi, mi ni treba opomniti. Tudi njih cena je tako nizka, kolikor le more biti. Nevezane veljajo 50 kr.

V sklep tega spisa še to rečem: Vzemite priporočene bukve v roke, beri jih, in prepričaj se boš, častiti bravec Zgodnje Danice, de njih pohvale nisim presilil.

Jesenska nesreča.

Pozimska nesreča, katero smo v 1. listu t. l. v Zg. Danici brali, me spominja druge, ki se je 11. lisop. na sv. Martina dan p. l. na Goriškem prigodila, in jo zavoljo tega jesenska imenujem. Ta nesreča priča, de starši naj bodo bolj ostri kot premehki, in naj ne pušajo svojih otrok samih po kupčijah, zlasti še takrat ne, kadar se jim pozdēva, de otroci zavoljo tega toliko nadležno ravno danes sem ali tje iti prosijo, de bi se na taci potih s temi sošli, s kterimi bi si vprico staršev še spregovoriti ne upali.

Devetnajstletna Katarina S..., na sv. Martina dan, ko se že zarano k dežju pripravlja, nadležno svojo mater, ubogo vdovo prosi, naj jo pusti dāns v Cevdad (Civdale). Mati brani in brani, zlasti še zavoljo dežja, ali na zadnje le odjenja. Hčerka, praznično oblečena, z jerbasam na glavi, jo veselo odrine, in ne preteče 4 ure, ko je v Cevdadu. Prodā, kar je prinesla na prodaj, kupi, kar ima kupiti, pa tudi snide se s tem, s komur sniti se je bila pogovorila. Popoldne se vzdignejo in vernejo proti domu. Ko z Benečanskiga že na Goriško stopijo, dežuje, kakor bi s škafa vlival. Vedriti in odpočiti se, grejo v kerčmo; pijejo in ko le lije, se zmislijo za kratek čas še plesati, ker je nekdo harmoniko brendal. Pozno v noč se le vender zvedri, in naša družina, iz treh nekoliko omotenih glav, se odpravlja. Kerčmar jim brani, ter pristavlja, de potoki so narasli, in ne bo mogoče brez nevarnosti vsih prebresti. Dva močna fanta se ne ustrašita; vzdignejo se okoli polnoči in pridejo do perviga potoka pri Skerlevim. Tridesetletni fant, doslužen vojak, zadene na ramo dekle, in čversto jo brede čez dereč, pa komaj sežen širok potok. Ko pride na sredo, potoži, de struga je huda. Dekle na herbtu, kterimu smertna ura bje, se mu še smeja, uni mladeneč na bregu ga oserčuje. On prestopi z eno nogo, in prej ko drugo podstavi, mu že dereč val obē spodnese in zverne se po vodi tako, de je dekle z obrazam nek na suhim. Ali on jo derži za nogo, vleče za sabo, in valovi vijejo oba v klopčič naprej. Ostali mladeneč na bregu, viditi nesrečo, se zakadi v vodo, de bi ju otel, ali on doseže le jerbas, kteriga pa dekle v svojo nesrečo iz rok spusti, ino med tem, ko rešitelj, več od strahu ko od vina omamljen, za njima sega, ju zanesejo in pogoltnijo valovi in tako vtoneta vojak in dekle.

Ni se še uboga mati vtolažila, ko ji je bila predan-

skim nemila kolera pridniga gospodarja pobrala; zdaj že zopet tarnja, zdihuje in joka po smerti svoje hčere, katero je dereča voda še naglej požerla, kakor kolera očeta.

Otroci! kadar vam oče ali mati kam iti branijo, naj si bo po kupčijah, naj si bo tudi po božjih potih, ne pritiskajte nadležno, de bi jih s svojim sladkanjem primorali privoliti. Angel varh ne bo šel takrat z vami, kupčija vam ne bo dobička prinesla, in božja pot vam bo prej v pogubljenje kot v zveličanje. Vi starši pa, bodite terdi kakor skala, kar ste enkrat rekli, pri tem ostanite. Ne dopuščajte svojim otrokam nikdar tjekaj, kjer previdite, de škoda njihovi duši proti. Ako ne morete ali ne utegnete sami z otroci iti, ali po kupčijah ali po božjih potih, izročite jih saj takim varham, kterim je za poštenje kaj mar. Ako pa ne najdete taci, verjemite mi, de bo manj škoda za vas, de vam vaše presno sadje sognije, ali posušeno sperhne, kakor će ga vaši otroci, sami sebi prepušeni, po Benečanskim, Koroškim, Kranjskim, Štajerskim prodajajo, in prodajo na potu tudi to, kar bi nar skerbniši varovati imeli. Starši! naj vas jesenska nesreča zmodri in spametuje!

O. Kratkoslav.

Nekaj maliga od rogatiga pusta.

Pustovanje ima svoj začetik v veselicah in praznovanjih slabiga imena, ki so jih nejeverniki Rimljani nekđaj v čast svojiga malika Baka ali Baha obhajali. Počenjali so o tih priložnostih v ošemljeni obleki, pri plesu, pijančevanju in požreševanju take razuzdanosti in nesnage, de je celo nejeverska gosposka potrebno spoznala, ta malikovavski praznik prepovedati. Pekel pa, ki vedno čuje in opreza, kako bi kersanstvu globoke rane vsekā, se je s tem brezbožnim ajdovskim praznikom tudi med kersanstvo prikradel, in zares so se nasledki te ostudnosti do današnjih dni ohranili, kteri se v tako imenovanim pustovanju v raznih podobah razodevajo. Kdor pa hoče dober kristjan ostati, se mora razuzdanih pustnih veselie ogibati, zakaj z razuzdanim plesom, šemarijami ali maskarijami, s požrešnostjo, pijančevanjem in drugim rogoviljenjem ter z mnogoterimi razuzdanostmi človek svoji sveti kersansko-katoliški veri nasproti dela, svojo vest obtežuje, pa tudi na časnim premoženju ni brez škode.

Česar se ti je pri tem zlasti deržati, kersanski človek! je tole, kar ti bom ob kratkim naštel:

1. Ne napravljaj nikoli razuzdaniga pustovanja, in nikoli nikar na tako pustovanje ne hodi.

2. Zderži svoje podložne, de se s takimi rečmi ne ognjusujejo. Dolžnost tvojiga stanā te veže, svojim podložnim nevarnost in priložnost v greh presekati in odverniti. De pa to tolikanj ložej dosežeš, jim napravi domā nedolžno veselje, brez plesu in šemarij, brez nezmernosti v jedi in pijači in drugih nespodobnost. Naj te sin ali hči, dekla ali hlapec še tako nadlega, ne daj se premotiti, de bi jih v take prešernosti pustil.

3. Prizadevaj si, tudi druge od razuzdane derhali od plesa in enaci norčij odvračevati. Hudobni išejo svojo derhal z zapeljevanjem poštenih pomnožiti; zakaj bi se pa ti ne trudil, števila otrok Božjih zviksati?

4. Kolikor bolj posvetni ljudje v tem času Boga zalijo, celo zaničujejo in preklinjajo s svojim obnašanjem; toliko bolj glej pa ti, de s pobožnimi vajami in svetimi opravili njegovo sveto ime posvečuješ ter mu povračuješ čast, ki mu jo te nejeverske šege odjemljejo. Iz tega namena je ta čas po več cerkvah sv. Rešnjje telo izpostavljeno, so molitevne ure, pridige in druge pobožne opravila, ljudje opravljajo spoved in sv. Obhajilo, in dobri verni delajo usmiljenje z denaram, kteriga nespremišljeni v razuzdanih veselicah zaveržejo. — Kako pač vesel je človek v začetku posta, kteri je tako lepo z Bogom in s sv. materjo katoliško cerkevjo pustoval! — Kako s pobitim srcem pa

se vlači v začetku posta, kdor je predpost z graham zapecatil!

5. Nikar ne reci: Pust je, zdaj si mora človek že malo več privoliti. Je li morebiti pred pustam druga vera? Ali pa Bog kje o pustu morebiti eno oko zatisne? — Nikar ne reci: O pustu moram vesel biti! Jest pa mislim, da bi se ravno o pustu mogel velikoveč jokati in žalovati, ako bi pomislil, koliko se ta čas Bog žali. Tudi z norijami ne moreš zares vesel, ampak le razuzdan biti. — Nikar ne reci: Bomo že v postu pokoro delali. To bi se reklo: Le zažgimo hišo, sej voda teče in je dosti snega, bomo pa gasili; le valjajmo se po blatu, kakor svinje, se bomo pa oprali! Tako prederzno govorjenje je sv. Duhu nasproti. Ravno taki prešerneži pa tudi v postu nar manj za pokoro vprašajo; in koliko jih je bilo že naravnost od pustoovanja pred pravičnega Sodnika poklicanih, kateri ni čakal na njih pokoro in post, na kar so morebiti prederzno pustovali! (D. gut. Chst.)

Štiridesurna molitev pred sv. Rešnjim telesam.

Ta molitev pred sv. Rešnjim telesam v spomin 40 ur, ki je Jezusovo sveto telo v grobu počivalo, ima svoj začetek v Milanu okrog leta 1534. Kmal se je razširila tudi po družih laških mestih, in je bila v Rimu napravljena l. 1551 po materi bratovšini v cerkvi sv. Trojice „dei pellegrini“, ktero je bil že sv. Filip Neri l. 1548 postavil; pa tudi po materi bratovšini sv. Marije Device, imenovane molitevne, za vsako tretjo nedeljo mesca v l. 1551 napravljene. Papež Klemen VIII. jo je potem razširil na celo leto, da naj se obhaja po odločenim redu v različnih cerkvah. Zapovedal je, da prvo nedeljo v Adventu naj se začne v kapeli papeževiga dvora, kakor vidimo iz njegoviga razpisa: *Graves et diuturnae* od 25. listop. Silo žalosten zavoljo velikih nadlog cerkve je želel, da naj bi verni noč in dan pred Jezusom, pod zagrinjalom zakramenta zakritim, neprenehoma molive opravljali, da bi Gospoda potolažili, in v njegovo Božje usmiljenje klicali. Dodelil je vernim, kateri bi med tem izpostavljenjem molili, predragih odpustkov, ki jih je pozneje tudi Pavel V. poterdil, in Pij VII. blaziga spomina je razglasil med tem opravilam vse altarje za privilegiirane. V Rimu se presv. Rešnje telo v 40 urah izpostavljenja v mnogih cerkvah z veliko gorečnostjo obiskuje in udje imenovanih bratovšin, tudi iz naj višjih stanov, po cele noči pred njim premolijo.

Razgled po keršanskim svetu.

V Marija celi se je l. prosenca začelo obhajanje 7 stoletniga obstanka. Sv. Silvestra večer je bilo celo mestice razsvitljeno, tako da tudi eniga okenea ni ostalo neosvitljeniga, potem se je celo uro zvonilo in streljalo. — Hlirski stariinar g. Ivan Kukuljevič, ki je bil pred malo časom v Rimu, pripoveduje, da se vravnuje o tem, da naj bi se o velikih slavnostih papeževih, ko se evangeli poje v latinskem in greškem jeziku, v prihodnje tudi v slovanskim jeziku pel. — V Bistrici na Moravskem je neka devica helvetiskiga verstva v katoliško cerkev prestopila. — Ministerstvo je zapovedalo, da tudi osebinske ali privatne šole, kakor očitne, se morajo k kakim verstvu priznati, in da mora vsaka posebna šola naznaniti, k katerimu verstvu se šteje, sicer se nikakor ne more privoliti. — Briksenški novi škof bo 2. nedeljo v postu v Briksnu po solnograškim nadškofu in metropolitu posvečen. — V Puchheimu v ondodnih redomtoriskim samostanu je pretečeno leto 168 posvetnih ljudi tridnevne duhovne vaje ali eksercije opravilo, in sicer 80 očetov in 88 mladenčev; samo pretečeniga mesca prosenca t. l. jih je bilo že spet 57, in

zmiram bolj se glase, kateri bi radi v klostru svoje obnovenje opravili. Ne le duhovni namreč, ampak tudi drugi ljudje se za neke dni v kak samostan zatekó, da čas zgoli za zveličanje svoje duše obernejo, se z daljšim premišljevanjem samih sebe ter z očiščenjem svoje vesti in s sv. Obhajilam v duhu obnovijo. — V Rimu je bila poslednji dan pretečeniga leta vlita podoba neomadežaniga spočetja presv. Marije Device, ki bo postavljena na steber na španjskim tergu. To delo se je godilo v Vatikanu. Preden so se peči odperle je bilo v bližnji cerkvi sv. Ane sv. Rešnje telo izpostavljeno, da bi za to težavno delo Božjiga blagoslova izprosili. Ves čas med vlivanjem ni nobeden pričujočih besede spregovoril, razun de so molili litanije Matere Božje, k katerim so delavci odgovarjali. Vlitje se je prav dobro obneslo. Po srečnim dokončanju so šli vsi pričujoči v cerkev sv. Ane, kjer je bil žegen dan. — V Parizu je za nadškofa izvoljen vikši škof turonski, kardinal Marlot; na njegovo mesto pa evreuseški škof, p. g. Bonnehose. — Tudi na Španskim bo razglašenje neomadežaniga spočetja presvete Marije Device očitno in slovesno obhajano, ker postava je preklicana, ktera je ta razglas le po nekoliko ali utesnjeno pripustila. — Tudi jezuiti, ki so bili v novejših časih tri-štrikrat pregnani in spet poklicani, so se zopet povernili v Lojalo. — Poslednje naznanila zagotavljajo, da je sprava med špansko vlado in med Rimam popolnoma dognana, in kmalo se bota poročnika obojna odposlala. Tudi novi deželški red se mende v ti tolikanj hudo obiskovani deželi uterjuje. — Iz Mexike v Ameriki se slišijo bolj vesele novice za katoliško cerkev, kakor dosihmal; ropanje cerkveniga imetka in preganjanje duhovnov se ustavlja in dežela zopet mir vživa. — V ameriškkih zveznih državah se zbirajo podpisi za seminar v Rimu; v južni Ameriki, v Mexiki in Chili, pa so obilni zneski v enak namen že zbrani. —

Cerkveno slovstvo.

Izverstno delo gosp. dr. Šneider-ja „die Weihe des Gebetes“, kteriga zneski so za teržaško mladenško semenišče odmenjeni, je že pred nekimi tedni na svitlo prišlo, in ker smo ga bili že enkrat v Danici opomnili, pristavimo samo, da je delo zares v vsakim oziru izverstno in dobi se tudi v Ljubljani pri visokočastitim gospodu vodju v Alojzjevišu (za 2 gold. 30 kr.)

Pogovori z gg. dopisovarci.

Vis. č. g. V.: Priserčna hvala! — G. F. v D.: Liban mafis; to se pravi: 1 et. kadila še nismo prejeli, kteriga je neki pridni Jan. Klančnik svoji materi poslal iz Hartuma. — G. O. v M.: Prejeli 210 novih tovaršev ss. Cirila in Metoda; podobe kmalo prejmete. — G. „n.“ „n.“: S prvo priliko spet. Vaše pesmi so v vsakim oziru dobre. — G. H.: Se bo zgodilo. —

Mili darovi.

Za afrikanški misijon:

Iz Turjaka 6 gold. 30 kr. — Val. Kumar 1 gold. — Štef. Kumar 1 gold. — Blaž Vuk 1 gold. Marijana Sovan 1 gold. — Neimenovan 2 gold.

Duhorske zadere.

V ljubljanski škofii. G. Frid. Hudovernik, mestni kaplan v Krajnu, pride za lokalista v RoVo. —

V lavantinski škofii. G. kaplan Petan, odločen v Šmarje, pride v Stari terg, g. Jož. Stor pa iz Stariga Terga v Šmarje.

Popravek. V pesmici posled. lista, 6. v. beri „zre“ namesto „gre“.